

คู่มือสถานศึกษาปลอดภัย

โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

เพื่อให้นักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้มาติดต่อราชการปลอดภัยจากอุบัติเหตุเหตุร้าย ภัยพิบัติ สิ่งที่เป็นอันตราย ทั้งต่อจิตใจ ชีวิต ทรัพย์สิน และรักษาทรัพย์สินของทางราชการ จึงกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม ดังนี้

1. ให้คณะครูสำรวจ ตรวจสอบห้องเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการห้องพิเศษ ห้องน้ำ ห้องส้วม แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์เครื่องเล่นกีฬา พัสตุ อุปกรณ์อื่นๆ โดยรอบบริเวณโรงเรียนเป็นประจำทุกวัน ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง หากพบว่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อาจเกิดอันตรายให้แจ้งต่อครูเวรประจำวัน และหรือผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที แล้วดำเนินการซ่อมแซมให้เป็นที่เรียบร้อย

2. ให้คณะครูสำรวจ ตรวจสอบ เครื่องตัดหญ้า รถตัดหญ้า อุปกรณ์ตัดหญ้า ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง ใบมีดทำด้วยเหล็กเหนียว หากพบว่าอุปกรณ์ต่างๆ ชำรุด ให้แจ้งต่อครูเวรประจำวันและหรือผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันทีและดำเนินการซ่อมแซมให้เป็นที่เรียบร้อย กรณีการตัดหญ้าให้ความระมัดระวังไม่ประมาท เลินเล่อ ควรเลือกเวลาที่ปลอดภัย เช่น หลังเลิกเรียน หรือวันหยุดเสาร์อาทิตย์ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

3. ให้คณะครูตรวจตรา ตรวจสอบ สายไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ระบบประปาทั้งในอาคารเรียน นอกอาคารเรียน บริเวณโรงเรียน เป็นประจำทุกวัน หากพบข้อบกพร่อง อุปกรณ์ วัสดุ ชำรุดเสียหาย ไฟฟ้ารั่ว น้ำประปารั่ว ให้แจ้งครูเวรประจำวัน และหรือแจ้งผู้บริหารสถานศึกษาทราบและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

4. ให้ครูเวรประจำวัน เฝ้าระวัง สำรวจ ตรวจสอบ ป้องกัน แก้ไข เรื่องมลภาวะที่เป็นพิษที่อาจเกิดขึ้นและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ วัตถุที่เป็นอันตราย เช่น ระเบิด อาวุธ สารพิษ แก๊สพิษ สิ่งแปลกปลอม เศษแก้ว เศษตะปู ฯลฯ โดยติดต่อประสานงาน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขให้ทันทั่วทั้งที่และแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบด้วย

5. หากสำรวจพบว่า อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ชำรุดเสียหาย และสุดิวสัยที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้เสร็จทันทั่วทั้งที่ ให้ครูจัดทำแนวกั้น จัดทำป้ายเตือนประสานครูเวรให้แจ้งเตือนนักเรียนให้ระมัดระวัง ไม่เข้าใกล้ และรีบดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่เร็วที่สุดและแจ้งให้ผู้บริหารทราบด้วย

6. ให้ครูเวรประจำวัน ดูแลนักเรียนที่มาถึงโรงเรียนในตอนเช้า ตรวจนับนักเรียนทั้งไป-กลับ ควบคุมการทำ ความสะอาดห้องเรียน เขตรับผิดชอบ กิจกรรมหน้าเสาธง ตรวจสอบสุขภาพประจำวัน การรับประทานอาหาร กิจกรรมก่อนเข้าเรียนภาคบ่าย กิจกรรมก่อนปล่อยนักเรียนกลับบ้าน โดยควบคุม ตรวจตรา ตรวจสอบความผิดปกติของนักเรียน หากพบปัญหาให้ประสานงานครูประจำชั้น และหรือผู้ปกครองเพื่อทำการแก้ไขและแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที

7. ให้ครูประจำชั้นทำหน้าที่ครูแนะแนว ให้คำแนะนำ ปรึกษา จัดทำระเบียบสะสม ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในชั้นเรียนที่ได้รับมอบหมาย ให้ความรัก ความเอาใจใส่ เอื้ออาทร พัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ โดย การสนทนา ซักถาม ควบคุม กำกับ ติดตาม อยู่เสมอหากพบความผิดปกติหรือการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ให้ดำเนินการ ให้ความช่วยเหลือทันที พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบด้วย

8. ให้ครูเวรประจำวัน และครูประจำชั้น ติดตาม ดูแล เอาใจใส่ ต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดให้โทษ พฤติกรรมเสี่ยงด้านการพนัน อบายมุขต่างๆ พฤติกรรมเสี่ยงด้านชู้สาว พฤติกรรมเสี่ยงปัญหาทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยง การเล่นเกมและอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมเสี่ยงการทะเลาะวิวาท การถูกเอารัดเอาเปรียบ การถูกรังแก ถูกละเมิดทาง ร่างกายและจิตใจ หากพบความผิดปกติให้ดำเนินการช่วยเหลือ ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องและแจ้งให้ผู้บริหารทราบด้วย

9. ให้ครูเวรประจำวันได้ตรวจสอบการประกอบอาหารกลางวัน การจำหน่ายสินค้าของร้านค้า ผู้ค้าทั้ง ในสถานศึกษาและโดยรอบสถานศึกษา เน้นย้ำให้นักเรียนได้บริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีประโยชน์ และ ประสานงาน ขอความร่วมมือร้านค้า ผู้ค้าให้จำหน่ายสินค้าที่ดี มีคุณภาพ ถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมาย และนโยบาย ของโรงเรียน

10. ให้ผู้ที่ได้แต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังความปลอดภัยสถานที่ราชการตามระเบียบว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.2552 โดยเคร่งครัด

10.1 หากผู้ใดได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการนอกท้องที่อำเภอ หรือจังหวัดหรือ ได้รับอนุญาตให้ลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 และจะต้องจัดหา เจ้าหน้าที่ในโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม ให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรแทนผู้อื่น แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

10.2 หากผู้ใดที่ป่วยและวันที่ป่วยตรงกับวันที่จะปฏิบัติหน้าที่รักษาเฝ้าระวังความปลอดภัย และการป่วยนั้นยังสามารถที่จะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบว่าตนได้ป่วย และไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังความปลอดภัย สถานที่ราชการได้ ให้ผู้นั้นแจ้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้ตรวจเฝ้าระวังโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ตรวจเฝ้าระวังทราบได้ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยสั่งการต่อไป

11. ให้หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป ครูที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ที่อยู่ เบอร์ติดต่อของ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน สถานีนามัย โรงพยาบาล ตำรวจ หน่วยกู้ชีพ องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานต้นสังกัด อำเภอ จังหวัด ศาล และที่เกี่ยวข้อง เพื่อการติดต่อประสานงาน การส่งต่อได้ ทันที และให้ปรากฏได้ชัดเจนไว้ในที่ต่างตามความเหมาะสม

12. ให้ครูผู้สอนและหรือครูที่ได้รับแต่งตั้งควบคุมนักเรียนไปทำกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ การไปทัศนศึกษา การอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด การไปเข้าค่าย การไปร่วมกิจกรรม การไปแข่งขัน จัดทำประวัติ ป้ายชื่อแสดงรายละเอียดของนักเรียน กำกับ ควบคุม ดูแล เอาใจใส่ รักษาความปลอดภัยให้นักเรียน อย่างเต็มความสามารถ หากเกิดเหตุอันตรายให้ดำเนินการแก้ไข และหรือนำนักเรียนไปเข้ารับการรักษาโดยด่วน ทร หมดทั้งประสานงานให้ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้ผู้บริหารทราบทันที

13. ให้หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของ โรงเรียนบ้านเขาเลื่อมเมื่อสิ้นปีการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและเผยแพร่ต่อสาธารณะชน แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยในปีการศึกษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ประกาศ ณ วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2565

(นางสายสุนีย์ ท้าวน้อย)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

คำนำ

ด้วยโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม มีความห่วงใยและตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร และนักเรียน จึงกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและสร้างมาตรการรักษาความปลอดภัยของ สถานศึกษา โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้ เรียนรู้อย่างมีความสุขเป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะต้องดูแลตนเองให้ปลอดภัย ดังนั้นโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม ซึ่งมีการกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพความปลอดภัยของสถานศึกษาจึงเป็น เรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่นๆ อีกด้วย

เอกสารมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลความ ปลอดภัยของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านเขาเลื่อมด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัยและปัญหาทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนให้คู่มือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม	1
1) เป้าประสงค์	1
2) เป้าหมาย	1
3) ยุทธศาสตร์	2
2. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม	2
3. แนวทางและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา อุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมอื่น	3
1. ภัยบุคคล	3
2. ภัยจากอุบัติเหตุ	5
3. การป้องกันอุบัติเหตุ	9
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม	9
5. สุขภาพอนามัยของนักเรียน	16
ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน	20
มาตรการที่ 1 แนวทางการป้องกันภัย	20
มาตรการที่ 2 แนวทางการช่วยเหลือเมื่อมีเผชิญเหตุและการแก้ปัญหา	21
มาตรการที่ 3 การเยียวยาและการบำรุงขวัญ	22
มาตรการที่ 4 การรายงานเหตุ	22
กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงานมาตรการป้องกันภัย	24
1. มาตรการป้องกันภัย	24
2. มาตรการแนวทางการช่วยเหลือเมื่อเผชิญเหตุและการแก้ปัญหา	25
3. มาตรการเยียวยาและการบำรุงขวัญ	26
4. มาตรการการรายงานเหตุ	27

มาตรการป้องกันของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม
“สถานศึกษาปลอดภัย”

1. นโยบายและการกำหนดมาตรการป้องกันภัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างมาตรฐาน ความปลอดภัยในโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

ด้วยโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม มีความห่วงใยและตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรและนักเรียน จึงกำหนดนโยบายด้านปลอดภัยในสถานศึกษาและสร้างมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัย ดังนั้น โรงเรียนบ้านเขาเลื่อมซึ่งมีภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพความปลอดภัยของสถานศึกษา จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้วยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้อีกด้วย

ดังนั้น โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม ซึ่งมีความรับผิดชอบในการจัดและพัฒนาศึกษาให้เกิดคุณภาพพร้อมทั้ง ดูแลปกป้อง ค้ำครองและช่วยเหลือให้บุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษามีความมั่นใจในความปลอดภัยและอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาอย่างมีความสุข จึงได้กำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันภัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขึ้น

1) เป้าประสงค์

(1) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมและยึดประโยชน์สูงสุด ของนักเรียนเป็นสำคัญ

(2) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้มีความพร้อมสามารถป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้องและคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจโดยเฉพาะนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(4) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา โดยให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

2) เป้าหมาย

(1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในสถานศึกษาได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัยและป้องกันความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่าง

(2) ผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองนักเรียนมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน

(3) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน

3) ยุทธศาสตร์

(1) จัดระบบการรักษาความปลอดภัยและป้องกันความขัดแย้งให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน

(3) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

2. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของหลักสิทธิมนุษยชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
1. ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อม
2. กำหนดมาตรการหลัก	ปฏิบัติมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข ตามมาตรการ
3. กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อวัฒนธรรมและประเพณี ของท้องถิ่นและสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น
4. กำหนดกิจกรรม	จัดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม (กิจกรรมรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% , กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ)
5. กำหนดเวลาและ ผู้รับผิดชอบ	กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

3. แนวทางและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญห อุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมอื่น

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
1. ภัยบุคคล 1.1 ครูกับนักเรียน	1. โรงเรียนกำหนด กฎ ระเบียบ ที่มาจาก ข้อเสนอแนะและการมีส่วนร่วมของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนถือปฏิบัติได้ โดยไม่ขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพ ของบุคคลโดยจัดพิมพ์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองได้ทราบ 2. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษา ละ 2 ครั้ง (ภาคเรียนละ 1 ครั้ง) เพื่อทำความเข้าใจ และหารือข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน และ แจ้ง ระเบียบ กระบวนการศึกษาธิการว่าด้วยการ ลงโทษนักเรียน 3. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามไม่ให้ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาลงโทษนักเรียนด้วยวิธี ความรุนแรงหรือแบบกลั่นแกล้งความโกรธหรือความ พยาบาท โดยคำนึงถึงอายุของนักเรียนและความ ร้ายแรงของพฤติกรรมประกอบการลงโทษด้วย เพื่อที่จะแก่นิสัยความประพฤติที่ไม่ดีของนักเรียน ใน กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ ลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ กฎหมาย ต้องทำหนังสือแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ พร้อมระบุเหตุ และการลงโทษการกระทำความผิด โดยให้ถือปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การลงโทษ นักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.2548 ซึ่งมีการลงโทษ ผู้กระทำความผิด 4 สถาน ดังนี้ (1) ว่ากล่าวตักเตือน : ใช้กรณีที่นักเรียนทำความผิดไม่ ร้ายแรง (2) การทำทัณฑ์บน : ใช้กรณีที่นักเรียนประพฤติตนไม่ เหมาะสมกับสภาพนักเรียนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วย ความประพฤตินักเรียน นักศึกษา ในกรณีทำให้เสีย ชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษาหรือฝ่าฝืน ระเบียบของสถานศึกษาหรือได้รับโทษ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	ว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่เชื่อฟัง การทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือและเชิญบิดา มารดาหรือผู้ปกครองมารับทราบความผิด และรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย (3)การตัดคะแนนความประพฤติ : ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วย การตัด คะแนนความประพฤติ นักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลหลักฐาน (4) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม : ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษาก่อทำความผิดที่สมควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางกระทรวงกำหนด	
1.2 ครูกับบุคคลอื่น	1. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษา ละ 2 ครั้ง (ภาคเรียนละ 1 ครั้ง) โดยให้ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาได้พบกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำความเข้าใจรวมทั้งหาหรือแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน 2. จัดให้ครูที่ปรึกษาได้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 3. เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดกฎระเบียบ กฎหมาย ต้องแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบพร้อมระบุเหตุผลและการลงโทษการทำความผิด โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.2548 ซึ่งมีการลงโทษผู้กระทำความผิด 4 ดังนี้ (1) ว่ากล่าวตักเตือน : ใช้กรณีที่นักเรียนทำความผิดไม่ร้ายแรง (2) การทำทัณฑ์บน : ใช้กรณีที่นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียน นักศึกษา ในกรณีทำให้เสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษาหรือฝ่าฝืน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	ระเบียบของสถานศึกษาหรือได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่เชิดทูลาบ การทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือและเชิญบิดา มารดาหรือผู้ปกครองมารับทราบความผิด และรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย (3)การตัดคะแนนความประพฤติ : ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วย การตัด คะแนนความประพฤติ นักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลหลักฐาน (4)ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม : ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษาก่อทำความผิดที่สมควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางกระทรวงกำหนด	
1.3 ครูกับครู	- ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในระเบียบกฎหมายของข้าราชการ วิธีปฏิบัติราชการในสถานศึกษา - ประเมินสภาวะทางอารมณ์ให้กับข้าราชการครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง - จัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนครู	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครู - ผู้ปกครอง - นักเรียน
2. ภัยจากอุบัติเหตุ 2.1 อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ	- ตรวจสอบระบบไฟฟ้า สายไฟโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารเดือนละ 1 ครั้ง/ตามความจำเป็น - แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ - ปฐมนิเทศนักเรียนใหม่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ - ชี้แจงให้ความรู้การดูแลรักษาเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาคารเรียน อาคารประกอบ - จัดทำป้ายและแผนผังข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย ทุกชั้นเรียนและแผนผัง - จัดให้มีแผนซักซ้อมการป้องกันและซักซ้อมการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง - แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครูประจำชั้น - ผู้ปกครอง - ชุมชน - นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
2.2 อุบัติเหตุจากบริเวณภายในสถานศึกษา	1. มีนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร และมีประกาศนโยบายให้เห็นได้ชัดเจน 2. มีแผนงานและงบประมาณดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน 3. อบรมหรือสาธิตจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่บุคลากร 4. แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแลการรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน 5. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้นและนำส่งสถานพยาบาล 6. กำหนดควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนป่ายในที่สูง/บ่อน้ำ/สระน้ำอย่างเข้มงวด 7. ดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและบำรุงดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสถานศึกษาสม่ำเสมอ 8. จัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ 9. ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีที่พบวัตถุสิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย 10. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและจุดเสี่ยง 11. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา 12. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูเวรประจำวัน 3. ครูอนามัย 4. ผู้ปกครอง 5. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ 6. นักเรียน
2.3 อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา	1. สำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข 2. แต่งตั้งคณะกรรมการโดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข 3. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น 4. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนบุคลากรใน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	สถานศึกษาและชุมชน	
2.4 อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่น สนาม และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องทำน้ำเย็น พัดลม โทรทัศน์ ฯลฯ	1. ตรวจสอบทดสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่น สนามและอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ 2. ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุด 3. แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม 4. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้ 5. กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม อุปกรณ์ได้อย่างปลอดภัย	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน
2.5 อุบัติเหตุจากการเดินทางไป - กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	1. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกัน กำหนดมาตรการ รับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน 2. กำกับดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยาน จักรยานยนต์ให้ซิดทางซ้าย และเป็นแถว ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด 3. จัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ 4. แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง 5. ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร 6. จัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน
2.6 อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา และการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	1. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด 2. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน 3. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง 4. จัดครูคอยควบคุมดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย 5. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน/ป้ายบอกชื่อขบวนรถ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	6. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 7. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน 8. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย 9. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย 10. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด 11. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง 12. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่เพื่อความปลอดภัย 13. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยทางถนน	
2.7 อุบัติเหตุจากยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน	1. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยยานพาหนะ รับ-ส่งนักเรียน 2. ตรวจสอบยานพาหนะให้มีความเหมาะสมปลอดภัย มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา 3. ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถังดับเพลิง ฯลฯ ประจำยานพาหนะ 4. ตรวจสอบประวัติคนขับ ความสามารถในการขับขี่ ใบอนุญาตการขับขี่ 5. กำหนดให้มีพนักงานควบคุมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร 6. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารเพื่อความปลอดภัยแก่นักเรียน และเจ้าของรถ เช่น ห้ามห้อยโหน ปีนป่ายหยอกล้อขณะรถยนต์เคลื่อนที่ 7. ตรวจสอบจำนวนนักเรียนทุกครั้งที่มีการขึ้นและลงรถยนต์ 8. จัดทำป้ายชื่อรถรับส่งนักเรียนให้เห็นอย่างชัดเจน 9. จัดทำระบบประกันภัยด้วยความสมัครใจให้กับ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	นักเรียน	
3. การป้องกันอุบัติเหตุ 3.1 อัคคีภัย/ วัตถุอันตราย / ธรณีพิบัติภัย	1. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 2. ให้ความรู้และจัดทำแผนซักซ้อมนักเรียนเกี่ยวกับการดับไฟ หนีไฟ 3. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด 4. จัดทำป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน 5. ดูแลสถานที่ให้สะอาด 6. ถ้าเกิดเหตุอัคคีภัยให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรายงานต้นสังกัดทันที 7. ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย 8. ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ 9. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร 10. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ 11. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 12. จัดป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. นักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคม 4.1 การล่วงละเมิดทางร่างกาย และจิตใจ	1. แต่งตั้งกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสถานที่จุดเสี่ยง โดยเฉพาะห้องเรียน ห้องน้ำ 2. ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 4. ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 5. ให้มีผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับชั้น 6. นำนักเรียนเข้าสู่การดูแลช่วยเหลือโดยมีครูผู้ดูแลติดตามอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง 7. ประสานงานผู้ปกครองเพื่อให้ความช่วยเหลือดูแล 8. ประสานงานหน่วยที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ เป็นต้น	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. นักจิตวิทยาเขต 7. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
4.2 การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย	1. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 3. จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย 5. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ นักจิตวิทยา ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ 6. ประสานพ่อแม่ ผู้ปกครองทันทีเมื่อเกิดปัญหาเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ด้วยวิธีการหลากหลาย	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน
4.3 การทะเลาะวิวาท	1. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้หน่วยงานที่มีบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือ MOU เครือข่ายคุ้มครองเด็กจังหวัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 3. จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีเหตุทะเลาะวิวาท โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 4. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบและจัดเจ้าหน้าที่ดูแลโดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ 5. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานพินิจ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
4.4 การถูกล่อลวงและลักพา	- จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา - จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา - ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครองในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ - ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา - ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพาและวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ - ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา - ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการแจ้งเบาะแส - ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุโดยรายงานให้ ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครูประจำชั้น - ผู้ปกครอง - ชุมชน
4.5 สื่อลามกอนาจาร	- ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา - จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา เพศวิถี ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมที่ดีและเหมาะสมในทางสังคม ให้กับนักเรียน - จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับนักเรียน เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม - ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแลตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครูประจำชั้น - ผู้ปกครอง - ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	5. ดำเนินการตรวจค้นยึดสิ่งของและลงโทษหากพบนักเรียนนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาสถานศึกษา ติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 6. มอบครูที่ปรึกษาติดตามและเฝ้าระวังภายหลังดำเนินการแก้ไขแล้วเพื่อติดตามผล	
4.6 อบายมุข	1. กำหนดให้สถานศึกษาเป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท 2. จัดทำแผนผัง zoning เขตปลอดอบายมุขร่วมกับชุมชน 3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และสร้างความตระหนักถึงโทษพิษภัย และปัญหาอบายมุขที่มีผลกระทบต่อการเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน 4. สํารวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุมโดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้ง เพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นไปตามแนวทางการจัดระเบียบสังคม 5. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกวดขันดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ทั้งการเรียน การใช้จ่ายเงิน การใช้โทรศัพท์ การออกเที่ยวเตร่ หรือการทำกิจกรรมนอกบ้าน รวมทั้งการใช้สื่อเทคโนโลยีในแนวทางที่ไม่เหมาะสม 6. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามสอดส่องดูแลป้องกันไม่ให้ นักเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่างๆ 7. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงเพื่อเฝ้าระวังป้องกัน 8. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือ อย่างจริงจังร่วมกัน 9. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตามแหล่งอบายมุขต่างๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในระดับพื้นที่	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน
4.7 พฤติกรรมชู้สาว	1. ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านการวางตัวคบเพื่อนต่างเพศและจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา	

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	2. มอบหมายครูประจำชั้นให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 3. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย โปร่ง ไม่มีมุมอับ อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน 4. กำกับติดตามดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำวัน 5. สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายผู้ปกครองชุมชน และโรงเรียนในการแจ้งเบาะแส 6. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาให้สถานศึกษา มอบหมายผู้รับผิดชอบสืบหา ข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไขในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชา รายงานตามลำดับขั้นตอน 7. ประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหาและร่วมมือช่วยกันแก้ไข ปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม 8. ติดตามกำกับดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน
4.8 อินเทอร์เน็ต และเกม	1. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ต 2. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจหรือสร้างแรงจูงใจในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ 3. ประสานความร่วมมือผู้ปกครองเครือข่ายผู้ปกครองเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันกวดขันดูแลตามแหล่งสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม เป็นต้น 4. ครูฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษากำกับติดตามการมาเรียนของนักเรียน และประสานกับผู้ปกครองในการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้านและโรงเรียน 5. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนและให้ครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด 6. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมา	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	อบรมให้ความรู้ในเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ต 7. จัดอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบการใช้ อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ต่างๆ 8. ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบเพื่อติดตาม ตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ตร้าน เกมที่ให้บริการนักเรียนช่วงเวลาเรียน	
4.9 การกลั่นแกล้ง (Bully)	1. ปลูกฝังให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา เคารพสิทธิของผู้อื่นและให้เกียรติซึ่งกันและกัน 2. จัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความ เข้าใจและความตระหนักในเรื่องของการกลั่นแกล้ง และการปฏิบัติตนเชิงบวกต่อผู้อื่น 3. ให้ความรู้กับผู้ปกครองเพื่อการเอาใจใส่และสังเกต สัญญาณความผิดปกติของบุตรหลาน 4. มอบหมายครูประจำชั้นและครูผู้สอนสอดส่องดูแล 5. สร้างช่องทางในการแจ้งปัญหาและขอความ ช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่นักเรียน 6. มีครูนักจิตวิทยาหรือครูแนะแนวคอยให้คำปรึกษา 7. ประสานผู้ปกครองเมื่อเกิดปัญหาเพื่อการแก้ไขและ ปรับพฤติกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับ ผู้ปกครอง	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน
4.10 ความหลากหลายและ ความเท่าเทียมทางเพศ (LGBTQ)	1. ทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศ อัตลักษณ์ ทางเพศ รสนิยมทางเพศ เพศสรีระ การแสดงออกทาง เพศ ภาวะให้กับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา 2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่แสดงออกถึงการเคารพ ในความหลากหลายทางเพศรวมถึงการปฏิบัติต่อ ผู้อื่นอย่างเคารพและเท่าเทียม 3. สร้างช่องทางในการแจ้งปัญหาและขอความ ช่วยเหลืออย่างเหมาะสม 4. มีครูนักจิตวิทยาหรือครูแนะแนวคอยให้คำปรึกษา	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
4.11 การแสดงทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย	1. สถานศึกษาเปิดพื้นที่ให้นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมการแสดงทางความคิดเห็นภายใต้หลักสิทธิเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด 2. ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของนักเรียนโดยไม่ให้มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมการชุมนุม 3. สถานศึกษาจะต้องละเว้นจากการแทรกแซงหรือจำกัด การใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยปราศจากฐานทางกฎหมายที่เหมาะสมและไม่เป็นไปตาม หลักความจำเป็นและหลักความได้สัดส่วนในบริบทของสังคมประชาธิปไตย 4. สถานศึกษามีหน้าที่อำนวยความสะดวกและปกป้องคุ้มครองผู้ชุมนุมจากอันตรายหรือความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น 5. สถานศึกษาควรเป็นพื้นที่ปลอดภัยในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของนักเรียน 6. สถานศึกษาควรเป็นพื้นที่ที่นักเรียนสามารถลงมือทดลองใช้ในการใช้สิทธิเสรีภาพของพวกเขาในระบอบประชาธิปไตยในกรณีที่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ครูอาจารย์ และผู้บริหารสถาบันก็ควรที่จะใช้ความเมตตากับดูแล แนะนำ และส่งเสริมให้ลูกศิษย์ทั้งหลายใช้สิทธิเสรีภาพ การชุมนุมได้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนภายใต้บริบทสังคมประชาธิปไตย ดังนั้นหากเข้าใจตรงกันว่าหน้าที่ของครู คือการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมเพื่อที่ในวันข้างหน้าพวกเขาจะเป็นกำลังสำคัญที่ขับเคลื่อนประเทศไทย การสอนลูกศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตยก็ควรจะเป็นเป้าหมายที่ครูอาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง ให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าวิชาการในห้องเรียน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
4.12 ข่าวปลอม (Fake News)	1. สถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบต่อข่าวปลอมแก่ผู้เรียน บุคลากรชุมชนในพื้นที่ด้วยช่องทางที่หลากหลายโดยเฉพาะสื่อออนไลน์ 2. สถานศึกษาจัดอบรมสอนเสริมเพิ่มทักษะหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อให้กับนักเรียนทุกระดับ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักเรียน
5.สุขภาพอนามัยของนักเรียน 5.1 สุขภาพอนามัยวัยเรียน	1. สร้างองค์ความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรในเรื่องแนวทางการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน การป้องกันมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคติดต่อ และโรคระบาดต่างๆ 2. จัดทำมาตรการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมาตรการเกี่ยวกับการจัดการขยะในสถานศึกษา 3. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานให้ชัดเจน 4. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง ประสานงานกับโรงพยาบาล เพื่อดูแลนักเรียนที่มีร่างกายอ่อนแออย่างใกล้ชิด 5. ปิดสถานศึกษาเมื่อมีโรคระบาด 6. แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในกรณีมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในโรงเรียน 7. จัดน้ำดื่ม น้ำใช้ให้ปลอดภัยรวมทั้งระบบกักเก็บน้ำ แล้วระบบการจ่ายน้ำให้ถูกสุขอนามัย 8. มีส่วนที่ถูกละเลย 9. มีอุปกรณ์และสถานที่สำหรับล้างมือ และให้ความรู้ในการล้างมือของนักเรียนอย่างถูกวิธี 10. ควบคุมความสะอาดในการปรุงและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะ 11. จัดสถานที่และดูแลลักษณะทางกายภาพของสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
5.2 การอุปโภคบริโภค	1. จัดให้มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา (อย. น้อย) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและสารปนเปื้อนในอาหารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 2. จัดทำป้ายนิเทศและกิจกรรมรณรงค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคอย่างถูกสุขอนามัย 3. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในโรงอาหารของโรงเรียน 4. จัดให้มีระบบกำจัดขยะการบำบัดน้ำเสียและจัดสร้างบ่อดักไขมัน 5. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการอุปโภคบริโภคของนักเรียนให้ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่งต่อโรงพยาบาล 6. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ 7. จัดครูอนามัยอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาพยาบาล ร่วมกับผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลนักเรียน 8. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับขั้น	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน
5.3 สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5	1. ให้ความรู้กับนักเรียนและรณรงค์ให้นักเรียนใส่หน้ากากอนามัยเมื่อต้องอยู่กลางแจ้งหรือบนท้องถนน 2. สถานศึกษาลดหรือเลี่ยงการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง 3. จัดกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียนอาคารเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4. การจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในการป้องกันตนเองจากปัญหา ฝุ่น PM 2.5 พร้อมขอความร่วมมือผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันช่วยลดสาเหตุ การเกิด ฝุ่น PM 2.5 5. สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายนักเรียน นักศึกษา ลูกเสือ-เนตรนารี นักศึกษาวิชาทหาร จิตอาสา เพื่อร่วมรณรงค์การป้องกันฝุ่นละออง แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในสถานศึกษาตามความเหมาะสม	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	6. สถานศึกษาจัดทำคู่มือการเรียนการสอนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และข้อควรปฏิบัติในการร่วมกันลดโลกร้อนรวมทั้งจัดหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ในทุกระดับชั้น 7. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักรู้จิตสำนึกที่ดีและมีส่วนร่วมในการควบคุม ป้องกัน แก้ไขและลดปัญหานำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน 8. ประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดองค์ความรู้รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 และการดูแลสุขภาพ	
5.4 การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในสถานศึกษา (COVID-19)	1. มีมาตรการคัดกรองวัดไข้และอาการเสี่ยงก่อนเข้าสถานศึกษา 2. สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา 3. จัดจุดล้างมือหรือเจลแอลกอฮอล์อย่างเพียงพอ 4. จัดระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร 5. ทำความสะอาดห้องเรียน/พื้นผิวสัมผัสร่วมเปิดหน้าต่าง ประตู ระบายอากาศ 6. ไม่จัดกิจกรรมรวมกลุ่มคนจำนวนมาก เหลื่อมเวลาลดเวลาทำกิจกรรม	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 5. ชุมชน
5.5 สารเสพติด	1. ประกาศนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาทุกปีตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ 2. จัดกิจกรรมสร้างการรับรู้เฝ้าระวังสร้างภูมิคุ้มกันกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผ่านช่องทางที่หลากหลายในสถานศึกษา เช่น โซเชียลมีเดีย เสียงตามสาย พุดหน้าเสาธง กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมหลังเลิกเรียน คาบว่าง จัดบอร์ดนิทรรศการตามความเหมาะสม 3. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตเพื่อสร้างความตระหนัก	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	และให้นักเรียน เกิดความรักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่นฯ 4.จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา และเครือข่าย บุคคล/กลไกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน เช่น เครือข่าย นักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายเยาวชน กลุ่ม เพื่อนนักเรียน สภાเด็กและเยาวชน องค์การวิชาชีพ เป็นต้น 5. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตาม ความสามารถที่ถูกต้องและเพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์และห่างไกลจากยาเสพติด เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา กิจกรรมจัดทำสื่อสร้างสรรค์ กิจกรรมใน รูปแบบออนไลน์ กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติด วันงดสูบบุหรี่โลก เป็นต้น 6. จัดกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เช่น ทีมงานสหวิชาชีพ เครือข่ายส่งเสริม ความประพฤตินักเรียนนักศึกษา (พสน.) ฯ 7. จัดการอบรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน 8. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกชมสื่อในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม 9. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 10. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 11. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 12. คัดกรองและตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ 13. คัดกรองนักเรียนเพื่อค้นหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ กลุ่มใช้ยา	

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
5.6 การป้องกันภัยจากสัตว์มีพิษ	1. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่นตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน 2. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษตลอดจนวิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีได้รับพิษ 3. จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณรั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเบื้องต้น 4. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งพันธ์สัตว์ เช่น โรงพยาบาลสุภาพ ตาบลกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง กู้ภัย หรือ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการกำจัดสัตว์มีพิษอื่น 5. จัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลกรณีที่ได้รับพิษจากสัตว์มีพิษ 6. จัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อมโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น

ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 แนวทางการป้องกันภัย

1.1 มีแผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1. ตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ “สถานศึกษาปลอดภัย”
2. กำหนดแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนความปลอดภัยในสถานศึกษา
3. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. มีระบบเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

1.2 พัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู บุคลากรในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ

1. กำหนดให้มีการเพิ่มความรู้ ทักษะ ทักษะ ดังนี้
 - 1) เพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในหลักสิทธิเสรีภาพของเด็ก และบทบาทหน้าที่ของครู
 - 2) ทักษะการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและทักษะการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3) ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ความคิดเห็นที่แตกต่าง
 - 4) ทักษะการจัดการเหตุในภาวะฉุกเฉิน

2. บุคลากรการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ คือ การตระหนัก รู้ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

4. เปิดช่องทางให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางการจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยผ่านกลไกของสถานักเรียนหรือกล่องรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษา

5. ดำเนินการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบตามโอกาส และความเหมาะสม

1.3 การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษา

1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย

2. มีมาตรการความปลอดภัยที่หลากหลายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหา

3. มีแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

1.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย คณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้อำนวยการเป็นประธาน ผู้แทนครู ผู้แทนสำนักงานเขต ผู้แทนกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน

มีหน้าที่

1) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการสถานศึกษาปลอดภัย

2) กำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ปัญหาความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความเหมาะสม

3) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของเหตุที่เกิดขึ้น

4) ดำเนินการแก้ปัญหาตามแนวทางที่กำหนด

5) ดูแลช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบให้เกิดความพึงพอใจตามความเหมาะสม

6) กำกับติดตามและประเมินผลรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

มาตรการที่ 2 แนวทางการช่วยเหลือ เมื่อเผชิญเหตุและการแก้ปัญหา

2.1 จัดการและแก้ไขให้ความช่วยเหลือหากเกิดเหตุการณ์

1. สถานศึกษามีแนวปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุการณ์ช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา

2. สร้างความตระหนักประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้แนวปฏิบัติการจัดการและการช่วยเหลือ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. เตรียมบุคลากรและเครื่องมือให้พร้อมรับสถานการณ์ เช่น การซ้อมดับเพลิง การซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น

2.2 คัดกรองและช่วยเหลือเบื้องต้นในสถานศึกษา

1. ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประเมินสถานการณ์และคัดกรองให้การช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา

2. ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ประสบเหตุมีความปลอดภัยหรือลดระดับความรุนแรงของเหตุการณ์

3. กำหนดขั้นตอนและวิธีการแจ้งเหตุหรือระงับเหตุ สามารถช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นได้ทันที

4. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจพร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นโดยทันที

2.3 จัดการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. กำหนดช่องทางประสานพิเศษเพื่อขอการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ เมื่อมีภาวะวิกฤตเกิดขึ้น เช่น ฝ่ายปกครอง โรงพยาบาล สถานีตำรวจ สาธารณสุข เป็นต้น

2. สถานศึกษาระบุเหตุช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา เช่น การเก็บข้อมูล การรับฟัง การเจรจาต่อรอง การประสานความร่วมมือ เป็นต้น

2.4 ส่งต่อผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่ชัดเจน (กรณีส่งต่อ) มีขั้นตอนส่งต่อที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะกับสถานการณ์เพื่อให้ผู้ประสบเหตุได้รับการบำบัดรักษาทั้งด้านร่างกายและจิตใจจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2.5 ติดตามและประสานงานในการประเมินสภาพจิตใจของนักเรียนมีการประสานงาน ติดตาม และประเมินสถานการณ์หลังได้รับการดูแลช่วยเหลือ

มาตรการที่ 3 การเยียวยาและการบำรุงขวัญ

3.1 มาตรการช่วยเหลือ เยียวยา ปันฟูจิตใจ ผู้ที่ได้รับผลกระทบ

1. ด้านการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บตามสิทธิประโยชน์ทางกฎหมาย

2. จัดกิจกรรมพัฒนาความลาดทางอารมณ์และสังคม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ

3. จัดส่งนักจิตวิทยาลงพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟูจิตใจ (การให้คำปรึกษา)

3.2 ประสานทำความเข้าใจตามสถานการณ์และความเหมาะสมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

1. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนหรือผู้ประสบภัยในสถานศึกษาการขอรับบริจาค ฯลฯ

2. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่เหตุที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ

3. ประสานองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมี เช่น เงินกองทุนช่วยเหลือเด็กจาก พมจ. เงินกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เงินประกันสังคม ประกันชีวิต เป็นต้น

มาตรการที่ 4 การรายงานเหตุ

4.1 รายงานระหว่างประสบเหตุ

4.1.1 กรณีฉุกเฉิน

1. กรณีฉุกเฉิน (ประสบเหตุซึ่งหน้าหรือกรณีเป็นข่าว)

- รายงานต้นสังกัดทราบทันที

- ติดตามผลจากเหตุที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดและรายงานเป็นระยะ

4.1.2 กรณีไม่ฉุกเฉิน

2. กรณีไม่ฉุกเฉิน

- รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- บันทึกข้อมูลในแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด

4.2 รายงานหลังประสบเหตุ

- รายงานผลการดำเนินการ
- รายงานผลการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.3 การติดตามและประเมินผลมาตรการ

รายงานการติดตามและประเมินผลมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาพร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงานมาตรการป้องกันภัย

1. มาตรการป้องกันภัย

มาตรการป้องกัน	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
1. มีแผนปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	1. ตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ “สถานศึกษาปลอดภัย” 2. กำหนดแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนความปลอดภัยในสถานศึกษา 3. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4. มีระบบเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาศักยภาพผู้บริหารครู บุคลากรในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ	1. กำหนดให้มีการเพิ่มความรู้ ทักษะ ทักษะใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) เพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในหลักสิทธิเสรีภาพของเด็กและบทบาทหน้าที่ของครู 2) ทักษะการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและทักษะการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ความคิดเห็นที่แตกต่าง 4) ทักษะการจัดการเหตุในภาวะฉุกเฉิน 2. บูรณาการการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน 3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ คือ การตระหนักรู้รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 4. เปิดช่องทางให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางการต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยผ่านกลไกของสถานักเรียนหรือกล่องรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษา 5. ดำเนินการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบตามโอกาสและความเหมาะสม
3. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษา	1. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย 2. มีมาตรการความปลอดภัยที่หลากหลายที่สอดคล้องและเหมาะสม กับสภาพปัญหา 3. มีแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

มาตรการป้องกัน	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคี เครือข่าย	1. แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้อำนวยการ เป็นประธาน รอง ผู้อำนวยการ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน ผู้แทนครู ผู้แทน สำนักงานเขต ผู้แทนกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนปกครอง ผู้แทนนักเรียน รองกลุ่มบริหารงานบุคคล/กิจการนักเรียน หรือผู้รับผิดชอบ เป็นกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่ 1) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการสถานศึกษาปลอดภัย 2) กำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ปัญหาความปลอดภัยใน สถานศึกษาตามความเหมาะสม 3) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของเหตุที่เกิดขึ้น 4) ดำเนินการแก้ปัญหาตามแนวทางที่กำหนด 5) ดูแลช่วยเหลือเยียวยาที่ได้รับผลกระทบให้เกิดความพึงพอใจตามความ เหมาะสม 6) การกำกับติดตามและประเมินผลรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

2. มาตรการแนวทางการช่วยเหลือเมื่อเผชิญเหตุและการแก้ปัญหา

มาตรการระหว่างเผชิญเหตุ และการแก้ปัญหา	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
1. จัดการและแก้ไขให้ความช่วยเหลือ หากเกิดเหตุการณ์	1. สถานศึกษามีแนวปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุการณ์ช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา 2. สร้างความตระหนักประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้แนวปฏิบัติการ จัดการและการช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3. เตรียมบุคลากรและเครื่องมือให้พร้อมรับสถานการณ์ เช่น การซ้อม ดับเพลิง การซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น
2. คัดกรองและช่วยเหลือเบื้องต้นใน สถานศึกษา	1. ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นประเมินสถานการณ์และคัดกรองให้การ ช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา 2. ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ประสบเหตุมีความปลอดภัยหรือลดระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ 3. กำหนดขั้นตอนและวิธีการแจ้งเหตุหรือระงับเหตุสามารถช่วยเหลือด้าน ร่างกายและจิตใจพร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นได้ทันที 4. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจพร้อมประเมิน สถานการณ์เบื้องต้นโดยทันที

มาตรการระหว่างเผชิญเหตุ และการแก้ปัญหา	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
3. จัดการและประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. กำหนดช่องทางประสานพิเศษเพื่อขอการสนับสนุนช่วยเหลือจาก หน่วยงานต่างๆ เมื่อมีภาวะวิกฤตเกิดขึ้น เช่น ฝ่ายปกครอง โรงพยาบาล สถานีตำรวจ สาธารณสุข เป็นต้น 2. สถานศึกษาระบุเหตุช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา เช่น การเก็บ ข้อมูล การรับฟัง การเจรจาต่อรองการประสานความร่วมมือ เป็นต้น
4. ส่งต่อผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่ ชัดเจน (กรณีส่งต่อ)	มีขั้นตอนส่งต่อที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะกับสถานการณ์เพื่อให้ผู้ประสบเหตุ ได้รับการบำบัดรักษาทั้งด้านร่างกายและจิตใจจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
5. ติดตามและประสานงานในการ ประเมินสภาพจิตใจของนักเรียน	มีการประสานงาน ติดตาม และประเมินสถานการณ์หลังได้รับการดูแล ช่วยเหลือ

3. มาตรการ การเยียวยาและการบำรุงขวัญ

มาตรการการเยียวยา และการบำรุงขวัญ	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
1. มาตรการช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟู จิตใจผู้ที่ได้รับผลกระทบ	1. ด้านการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บตามสิทธิประโยชน์ทาง กฎหมาย 2. จัดกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสังคมเพื่อสร้างความ ภาคภูมิใจ 3. จัดส่งนักจิตวิทยาลงพื้นที่เพื่อช่วยเยียวยาฟื้นฟูจิตใจ (การให้คำปรึกษา)
2. ประสานทำความเข้าใจตาม สถานการณ์และความเหมาะสมให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องทราบ	1. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่ สามารถตรวจสอบได้ อาทิ การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนหรือ ผู้ประสบภัยในสถานศึกษา การขอรับบริจาค 2. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่เหตุ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ 3. ประสานองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียน และผู้ได้รับ ผลกระทบได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมี เช่น เงินกองทุนช่วยเหลือเด็กจาก พมจ. เงินกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เงินประกันสังคม ประกันชีวิต เป็นต้น

4. มาตรการการรายงานเหตุ

มาตรการการรายงานเหตุ	กระบวนการ/แนวทางการดำเนินงาน
1. รายงานระหว่างประสบเหตุ	1. กรณีฉุกเฉิน กรณีฉุกเฉิน (ประสบเหตุซึ่งหน้าหรือกรณีเป็นข่าว) - รายงานต้นสังกัดทราบทันที - ติดตามผลจากเหตุที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดและรายงานเป็นระยะ 2. กรณีไม่ฉุกเฉิน - รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ - บันทึกข้อมูลในแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด
2. รายงานหลังประสบเหตุ	- รายงานผลการดำเนินการ - รายงานผลการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. การติดตามและประเมินผลมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา	รายงานการติดตามและประเมินผลมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

คู่มือ สถานศึกษาปลอดภัย

โรงเรียนบ้านเขาเลื่อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

